

درس ششم (فعل اول شخص جمع و ضمائر منفصل و متصل آن _ فعل ماضی منفی)

" فعل ماضی اول شخص جمع "

فعلی که به وسیله آن اشخاص **گوینده** انجام کار یا داشتن حالتی را به خود نسبت می دهند این فعل برای مذکر و مونث یکسان است و علامت مخصوص این فعل (شناسه) " **نا** " می باشد که به آخر ریشه فعل اضافه می شود.

اول شخص جمع در فارسی همان " **ما** " هست که برای مذکر و مونث یکسان است : مانند **ما رفتیم** ، **ما انجام دادیم** و.....

روش ساخت فعل ماضی اول شخص جمع در زبان فارسی :

بن فعل + شناسه = فعل ماضی اول شخص جمع

نوشت + یم = نوشتیم

حالا بریم سراغ روش ساخت فعل ماضی اول شخص جمع در زبان عربی :

ریشه فعل (سه حرف اصلی) + علامت فعل (شناسه) = فعل ماضی اول شخص جمع

كَتَبَ + نا = كَتَبْنَا (نوشتیم)

" حالا بریم سراغ ضمائر فعل ماضی اول شخص جمع "

ضمیر مُنْفَصِل : نَحْنُ

ضمیر مُنْفَصِل + فعل ماضی اول شخص جمع

نَحْنُ + كَتَبْنَا ← نَحْنُ كَتَبْنَا

(ما نوشتیم)

ضمير مُتَّصِل : نا

ضمير مُنْفَصِل + فعل ماضى اول شخص جمع + ضمير مُتَّصِل

نَحْنُ + كَتَبْنَا + واجِبْنَا ← نَحْنُ كَتَبْنَا واجِبْنَا

(ما تكليفمان را نوشتيم)

اول شخص مفرد		أنا كَتَبْتُ واجِبِي	من تكليفم را نوشتم.
دوم شخص مفرد		أنتَ كَتَبْتَ واجِبِكَ	تو تكليفت را نوشتی.
		أنتِ كَتَبْتِ واجِبِكِ	
سوم شخص مفرد		هُوَ كَتَبَ واجِبَهُ	او تكليفش را نوشت.
		هِيَ كَتَبَتْ واجِبَهَا	
اول شخص جمع		نَحْنُ كَتَبْنَا واجِبْنَا	ما تكليفمان را نوشتيم.

به این نوع فعل ها در زبان فارسی دقت کنید!!!

نرفتم _ خارج نشد _ ننوشتی

این فعل ها ، فعل ماضی بوده اند که با آوردن حرف " ن " به اول آنها به فعل ماضی منفی تبدیل شده اند.

حال در زبان عربی برای **منفی کردن افعال ماضی** به روش زیر عمل می کنیم :

ما + فعل ماضی = فعل ماضی منفی

ما + ذَهَبْتُ (رفتم) = ما ذَهَبْتُ (نرفتم)

ما + خَرَجْتُ (خارج شد "مونث") = ما خَرَجْتُ (خارج نشد "مونث")

ما + كَتَبْتُ (نوشتی "مذکر") = ما كَتَبْتُ (ننوشتی "مذکر")

نکته طلایی 1

" ما " که در ابتدای فعل ماضی می آید و **فعل ماضی** را به **فعل ماضی منفی** تبدیل می کند " **ما نافية** " نام دارد ، و نباید آن را با " **ما استفهامیة** (**ما پرسشی**) " که برای پرسش به کار می رود اشتباه گرفت.

راه تشخیص " **ما نافية** " از " **ما استفهامیة** (**ما پرسشی**) " :

1. از ظاهر جمله : در جمله ای که " **ما استفهامیة** (**ما پرسشی**) " باشد در آخر جمله علامت سوال

"؟" می آید. ولی در جمله ی که "ما نافیة" باشد علامت سوال نمی آید.

2. ما ذَهَبْتُ. (ما نافیة)

مانند : 1. ما فَعَلْتَ؟ (ما استفهامیة)

2. از طریق معنا :

مانند : 1. ما فَعَلْتَ؟ (تو چه کاری انجام دادی؟)

2. ما ذَهَبْتُ. (نرفتم)